

Finanțat de
Uniunea Europeană

SISTEMUL E-ACHIZITII: ÎNTRE TRANSPARENȚA ȘI EFICIENȚA

Diana Enachi
Vadim Turcan

3P IN ACHIZITII

Procese

Reguli și proceduri clare pentru realizarea achizițiilor

Personal

Specialiști competenți care gestionează achizițiile

Performanță

Rezultatele obținute prin sistemul de achiziții

DIGITALIZAREA ACHIZITIILOR

Digitalizarea achizițiilor publice este esențială pentru transparență și utilizarea eficientă a bugetelor publice, prevenirea corupției, consolidarea guvernării deschise, creșterea încrederii cetățeanului în instituțiile publice.

Ineficiențele în domeniul achizițiilor publice generează pierderi fiscale estimate la crica 1,5% din PIB anual, diminuând semnificativ resursele care ar putea fi alocate infrastructurii esențiale, sistemului de sănătate, programelor sociale

SCOPUL NOTEI ANALITICE

Analiza prevederilor Regulamentului și formularea de propuneri de îmbunătățire din perspectiva: transparență proactivă, acces la informații în timp real, date deschise, conform OCDS (machine-readable, reutilizabile), trasabilitatea procesului, prevenirea conflictelor de interese, interoperabilitate instituțională, participarea și monitorizarea publică.

Analiza a luat în considerare deficiențele sistemului actual de achiziții MTender, care funcționează din 2018 și nu a fost dezvoltat pentru a acoperi ciclul achizițiilor și a asigura aplicarea legii.

DIGITALIZAREA ACHIZITIILOR

- Agenda de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027 (Growth Plan)
- Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2025 – 2029
- Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027

CONSTATARI

- Modelarea și automatizarea etapelor. Principiul **“follow-the-money”**
- Publicarea standardizată (inclusiv OCDS) și monitorizarea de către societatea civilă
- Indicatori de risc pentru analiză de piață și evaluarea de risc

CONSTATARI

- Ambiguitatea majoră privește sensul "publicului implicit" vs "doar depersonalizat/statistic"
- Includerea explicită a statusurilor acceptată/respinsă/în evaluare, dar nu include explicit "descalificată"
- Conceptul nu evidențiază explicit câmpuri pentru angajamente anuale vs. multianuale - lipsă de trasabilitate bugetară

CONSTATARI

- Risc relevant - transparența algoritmică. Cum sunt calculați indicatorii și ce metodologii se utilizează?
- Protecția datelor cu caracter personal vs. transparență totală.

CONCLUZII SI RECOMANDARI

- Digitalizarea întregului ciclu de achiziții: planificare - publicare - evaluare - atribuire - monitorizare - analiză
- Acces la date deschise conform standardului OCDS
- Asigurarea publicării în TED/JOUE și integrarea sistemului electronic la nivel UE

CONCLUZII SI RECOMANDARI

Recomandarea Nr. 1

Introducerea explicită a principiul "deschis implicit" (open by default) cu clasificare operațională:

1. câmpuri mereu publice
2. documente publice cu redactări strict justificate
3. câmpuri restricționate doar cu temei legal și logică

CONCLUZII SI RECOMANDARI

Recomandarea Nr. 2

Formalizarea publicării OCDS ca cerință obligatorie, cu păstrarea istoricului modificărilor și indentificatori stabili pentru analiză logitudinală

CONCLUZII SI RECOMANDARI

Recomandarea Nr. 3

Asigurarea consistenței între eForms și OCDS și publicarea anunțurilor către TED/JOUE prin eForms, asigurând corespondența/transparența câmpurilor

CONCLUZII SI RECOMANDARI

Recomandări de aplicare textuală

- Definierea explicită a "procedurii asociate"
- Definierea unor "livrabile minime de performanță" pe fiecare etapă, cu termene de publicare și criterii de permanență
- Introducerea câmpurilor explicite pentru angajament multianuale/durată contractuală

MULTUMIM PENTRU ATENTIE!
ASTEPTAM COMENTARII,
SUGESTII SI CRITICI

